

OPUPU AHU SITE N'UGWU SAINAI

Onu-ogugu 9:15-23; 10:11-13, 29-36

IHE OMUMU 91 - Nke Ndị-okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ndi nēbuli ijè ka ayi bu rue ebe ahu nke JEHOVA kwuru okwu banyere ya, si, Nke ahu ka M'gēnye unu soro ayi je, ayi gēme kwa gi nma: n'ihì na JEHOVA ekwuwo ezi ihe banyere Isreal” (Onu-ogugu 10:29).

I Iheàmà nke Igweoji ahụ

1. Igweoji ahụ n'ehihie na Ogidi oku ahụ n'abalị bụ ihe ná-egosi ụzọ, Onu-ogugu 9:15-23; 10:11; Opupu 13:21, 22; 14:19, 20, 23, 25; 40:34-38; Abụ Oma 78:14; 105:39; Aisaia 4:5, 6
2. Igweoji ahụ biliri, ndị Israel wee malite opupu site na Sainai, Onu-ogugu 10:12, 33, 34; Deuteronomi 32:11, 12
3. Igweoji ahụ na-ezu ike, ndị Israel wee maa ụlọikwu ha na Peran, Onu-ogugu 10:12, 13, 33, 34

II Okpukpọ Oku Nke Moses Kporo Ogọ ya Nwoke

1. “Soro ayi je,” Onu-ogugu 10:29; Aisaia 55:1-3; Jón 7:37; Nkpughe 22:17
2. Otutu ihe nke ụwa na-adọrọ Hobab, Onu-ogugu 10:30; Matiu 19:21, 22
3. Onodu diri Hobab, Onu-ogugu 10:31; 1 Ndi Kọrint 12:8-27
4. Ugwọlụ na-echere Hobab, Onu-ogugu 10:32; 1 Ndi Kọrint 2:9

III Ekpere Ututu Na nke Anyasi

1. “Ka ndi iro-gi gbasa,” Onu-ogugu 10:35
2. “JEHOVA, laghachikute otutu igwè madu ndia, bú usu nile nke nnù madu abua na ogu iri nke Israel,” Onu-ogugu 10:36

NKỌWA DỊ ICHE ICHE

Oge Imuta Ihe

Israel anọworị ihe ra ka otù arọ n'Ugwu Sainai. Nime oge a ha natara iwu site n'ebe Chineke nọ nke a ga-eji chja ha n'Ala Mkwà ahụ. O bụ oge bara óké urù mgbe ha nọkọtara onụ wee buru kwa ndị a na-ezi ihe banyere Onyenweanyị. N'ebe a ka ewuru Igbe Ogbugbandu na Ụlọikwu, na idebe onye nchụàjà, o bụ kwa na ya ka agwara ndị Israel banyere ụzọ Chineke choro ka ha dị ná-efè Ya.

Igweoji Ahu

Nnonye nke Chineke dikkwasiri n'elu Ụlọikwu ahụ n'ụdị igweoji n'ehihie na n'ụdị ogidi oku n'abalị. Mgbe Chineke choro ka Israel bulie ijè, igweoji ahụ na-ebili wee na-aga n'iru ha. Mgbe o bula igweoji ahụ na anogide n'elu Ụlọikwu ahụ, Umụ Israel na-anọ n'omuma ụlọikwu, ma o bụ ruo ụbọchị abuo, otù onwa, ma o bụ otù arọ (Onu-ogugu 9:15-23). O bụ ezie na mgbe ụfọdụ ijè ahụ na-eme ka ike gwasia ha, mgbe ụfọdụ kwa o na-adị ka ha anọla ogologo oge karị n'omuma ụlọikwu, ma o bụ Chineke bụ Onyendú ha. O bughị oge niile ka onye nke Kraist na-amata ihe mere Chineke ji na-edú ya n'otutu ụzọ ma ndi niile ná-esogide Ya na-anata nnukwu ugwọlụ. Otutu mgbe Chineke na-emechi ụzọ, o bụ ezie na ndi nke Ya agaghị ahụ ihe ojoo nke di n'iru. Mgbe ụfọdụ Chineke na-achọ ka mmadu ná-aga n'iru obuná mgbe ha ná-ahughị mkpà o di iga n'iru. Akpọtara Filip onye ná-agbasa ozioma site n'ebe enwere ekpere ntute mmuo nime Sameria ka o gaa n'ozara, ma Chineke nwere ihe O na-ezube: nke bụ otù mkpuruobi agụ na-agu nke choro Chineke (Olu-Ndi-ozì 8:26-40).

Njem Ahu

Ugbu a oge iga njem abawo. Chineke nyere ihe àmà, Igweoji ahụ esiwo n'elu Ụlọikwu ahụ bilie. Á na-ahụ mbili n'akuku owuwa anyanwu nke omuma ụlọikwu ahụ mgbe eweliri ihe nlere anya (okoloto nke apuru ino n'ebe di anya hu) nke Juda ka eweliri elu usu ha wee malite njem ahụ. Ndi ná-eso ha n'azụ bụ Isaka na Zebulon ndi ejikotara n'okpuru okoloto nke Juda ka ha buru otù ngalaba nke usù. Mgbe nke a na-aga n'iru, ndi Livai nọ ná-eweda Ụlọikwu ahụ wee ná-ejikere maka ijè ahụ. Ezinaulo nke Giashon na nke Merari (ndi Livai) na-eso usù nke Juda n'azụ ná-ebu ihe ahụ eji eguzobe ya ososo mgbe ha ruru ebe ha ga-akwusi.

Site n'akuku ndida nke omuma ụlọikwu ahụ ka usù nke Reuben sitere, ná-ebuli okoloto ha elu, ha gatughari kwa wee bata n'ebe ahụ ndi Juda mara ụlọikwu. Ndi ná-eso ha n'azụ bụ ndi Kohat ndi ná-ebu Igbe ahụ na ihe niile nke Ebe Nso. Tupu ha eruo n'ebe ozo nke ga-abu omuma ụlọikwu. Ụlọikwu ahụ ga-abuworị ihe ewusiworu. N'akuku odida anyanwu ka á na-ahụ okoloto nke ndi Efraim na ngalaba ha ka ha na-aga n'iru, ebe ebuliwororị okoloto nke Dan elu n'akuku uguw wee mee kwa ka ndi ha niile tugharia n'akuku aka ekpe wee sonye ibe ha, buru kwa ndi nọ n'azụ usù niile nke Israel.

Lee otú ọ ga-esi di mma n'anya nke ukwu ma anọdụ n'elu Ugwu Sainai lee usù ndi agha nke Israel ka ha na-agafe n'usoro n'usoro -- narị puku ndịkom isii (600,000), ná-agughị ndinyom na ụmuntakiri! N'ebe a kwa anyị huru ọzọ na Chineke bụ Onye ná-eme ihe n'usoro, Ọ bughị Chineke nke aghara.

Otù Nzube

Mgbe omuma ulokwu nke Israel di ná njikere, Moses gwara Hobab bụ onye nke ya si "Ndi nebuli ije ka ayi bu rue ebe ahu nke JEHOVA kwuru okwu banyere ya, si, nke ahu ka M'gēnye unu." Moses na Ụmụ Israel nwere otù ebe nke ha na-aga. Ha nwere mkwà site na Chineke na Ọ ga-enye ha ala ahu.

Anyị onweanyị nwekwara mkwà nke ala ka mma. "ma otú ọ di ugbo a ha nāgbaso ala ka nma, nke ahu bu, ala di n'elu-igwe: n'ih i nka ihere ha adigh-eme Chineke, ka akpọ Ya Chineke-ha: n'ih na O doziworo ha otù obodo" (Ndi Hibru 11:16). I nọ ná-awaghari n'efu ná ndu a ná-amataghị ebe i na-eje, ná-enweghị kwa olileanya ibà n'Eluigwe? Lee otú ụdi ndu ahụ si buru ihe ná-abaghị uru! Nwa Chineke nwere ebe ọ na-ala, mkwà, na Onyendú nke ga-ahụ na edubara ya n'Obodo ahụ nke Chineke doziri n'udo.

"Soro ayi je, ayi gēme kwa gi nma: n'ih na JEHOVA ekwuwo ezi ihe banyere Israel." O kwesighi ka anyi laa azu n'igwa onye ọ bula ka ọ bja soro anyi n'uzo a nke ibu onye Kraist, "n'ih na Onye-nwe-ayi enyewo n'aka-ayi nkwa nile ahu di oké onu-ahia di kwa uku ri-nne" (2 Pita 1:4). Anyi ga-enwe "elu-igwe qhu na uwa qhu, nke ezi-omume bi nime ha." Ọ buru na ndi Farisii nwere ike jēgharia n'óké osimiri na ala kpọrọ nkù gburugburu ka ha mee otú onye ka o so uzo ha ma mee kwa ya okpukpu abuo nwa oku alammuo kari ha onweha, o kwesighi ka anyi onweanyị, bu umu Chineke buru ndi di ike n'olu kari ime ka erita mkpuruobi n'uru puo ná mmehie? Anyi bu ndi nketa nke Chineke na ndi ha na Kraist na-ekekọ okè, ma anyi na-ala azu n'igwa ndi enyi anyi ka ha bja soro anyi jee?

Otutu Ihe Mgbochi Nke Uwa

"Q we si ya, M'gagh-eje; kama alam na umu-nnam ka m'galakuru." Ọ bughị ihe di mfé mmadu iwepusi otutu ihe uwa nke ná-egbochi ya. Ọ bụ náání ruo mgbe mmadu nwere qhù nke Eluigwe ka ọ ga-aghota na otutu ihe uwa di nke puru idoro mmadu. Otutu mgbe ka a na-ekwu si, "Enwerem otutu ihe nke m'ga-arapu." Nke a na-eme ka echeta banyere otu nwantakiri nwoke onye enyere inyinya igwe qhuu ya (bicycle) iji zuru n'aka ya otu ntakiri opi igwe. Ọ bụ ezie na nwata nwoke ahụ choro inyinya igwe ahụ, ma ọ choghi irapu ihe ahụ a na-afu afu, nke a mere na ọ naraghị ihe ahụ enyere ya. Otutu mmadu n'ubochi taa bụ ndi na-aju ndu ebighi ebi n'ih ihe ntà nke ná-abaraghị ha uru dika ntakiri ihe ahụ a na-afu afu.

Moses akwusighi ikpo Hobab oku ahụ obuna mgbe ọ sirị é-è kama o mere ka ọ mata na ọ di onodu nke diji ya nke ọ ga-anochi. Otutu onodu diji ndi-olu n'alaeze nke Chineke. Jisọs sirị, "Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-olu di ole-na-ole" (Luk 10:2). Moses kwere Hobab mkwà si, "Ezi ihe ahu nke JEHOVA gēme ayi nma nime ya, ayi gēme kwa gi nma." Jisọs kwere mkwà si, "Onye newere ihe ubi nanara ugwo-olu-ya, nāchikota kwa nkpu nye na ndu ebigh-ebi" (Jon 4:36).

Achoro Onye-ndu

Ọ bụ Chineke ga-edu Israel site n'igweoji na ogidi, ma Moses sirị Hobab ka ọ buuru ha anya. Ọ buru na Chineke ga-edu ha, mkpa ginị ka ọ di ka Hobab buru ha anya? Ufodu echewo na nke a gosiri na Moses enweghi ntukwasioji na Chineke. O kwesighi ka echè ya otu a. Ọ di otutu ihe nke nwoke a nke nwaputaworo ihe n'ozara puru ima ihe banyere ha mgbe Chineke roputasiri Umụ Israel ebe ha ga-ama ulokwu dika ebe ita nri nke anuulo, mmiri, ihe egwu, na oku. Ọ di mkpa na anyi ga-enwe ndi ndu na ndi nlekota (overseer) ndi nwere ihe omuma na amamihe, ọ bụ ezie na anyi bu ndi Mmuo nke Chineke na-edu.

Onye Ga-ije?

Hobab o soro Umụ Israel jee? Ginị bu ọziza gi nye oku nke Ozioma? Ọ gabu na i gaghi abia za oku a na-akpo, ebe ọ bu na ọ di otutu "ihe anya nahugh, nke nti nanugh kwa, nke nabagh kwa n'obi madu, ka ha ra bu ihe Chineke doziri ndi huru Ya n'anya" (1 Ndi Korint 2:9).

BIA SORO ANYI JEE

Otu mgbe otu nwoke nke Midia n'ejeghari,

Bi a kutere usù niile nke Israel

Ndi nke Onyenweanyị n'anonyere,

**"Soro ayi jee," ka Moses sirị, anyi gēme
kwa gi mma.**

Chineke ekwuwo ezi ihe banyere Israel."

Ékwé:

Bi a soro anyi jee ayi ga-eme kwa gi mma,

Soro anyi keta ala miri araehi na manañu,

Bi a soro anyi jee n'ih na anyi naaga Kenean,

O, bịa soro keta ọñụ anyị naejighị ego.

**N'ala Mkwà ahụ ka anyị naeje,
Onyenzọputa anyị bụ kwa Onyendú anyị,
Ọ bụ n'Aha Ya ka anyị naebu agha,
N'ihì na ọ bụ ala ọma, ala nke ọtútú mmiri
naasuputa na ya nke ugwu,
Nke Jehova naeche nche ehihie na abalị.**

**Otú a ka anyị na-agwa mmadụ niile n'ebe niile,
“Soro ayị jee n'ihì na Chineke naanonyere
anyị.
Sonyere usù anyị nke juputara n'ọñụ!”
Ma ndị naawaghari n'akukụ ụzọ ndị na
eru ụjù, ndị ike gwu-kwara,--
“Bịa binyere anyị na Beulah anyị nka.”**

AJỤJỤ DỊ ICHE ICHE

1. Chọọ nime Akwụkwọ Nsọ ebe niile edere ihe banyere igweoji ahụ n'ọzara.
2. Ogologo oge ra añaa ka Ụmụ Israel nọrọ n'Ugwu Sainai
3. Deputa urù niile dị n'ịza òkù nke Ozioma.
4. Urù gịni ka ọ ga-abara mmadụ ma ọ bụrụ na ọ zaghi òkù ahụ?
5. Gịni ka ị chọputara nime Akwụkwọ Nsọ banyere mmadụ ikwe ka ihe nke ezinaụlọ ya gbochie ya iso Jisọs?
6. Moses ọ chọrọ ka Hobab bụrụ onye ga-achọputara ndị Israel ebe niile ha ga-ama ụlọikwuu ha?
7. Ị kwenyere n'ikpọ mmadụ òkù nke Ozioma n'onwe gị? Ọ bụrụ na ị kwere na nke a, gịni ka ị na-eme banyere ya?
8. Gịni bụ “Ezi-ihe” nke Jehova kwuru banyere Israel?
9. Ọ bụ gịni ka Moses na-eme n'ututu na anyasi?
10. Ọlee otú ndị Israel si amara oge ha ga-ebuli ijè site n'omuma ụlọikwuu ha?